

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การบริหารองค์กรข่าวในสภาวะวิกฤต กรณีศึกษา : การเปลี่ยนผ่านสถานีโทรทัศน์ไอทีวี สู่สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานฝ่ายข่าวของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี (ทีไอทีวี) ในสภาวะวิกฤต และศึกษาการเปลี่ยนแปลง และผลกระทบ ซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานีโทรทัศน์ไอทีวี (ทีไอทีวี) อันมีผลกระทบต่อกองบรรณาธิการข่าว ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตระยะเวลาการศึกษาคั้งนี้เป็นเวลา 7 เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาให้บริษัท ไอทีวี จำกัด (มหาชน) ชำระค่าสัมปทาน และค่าปรับ จนถึงขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวี เป็นสถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2550 ไปสิ้นสุดเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2550 ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล (Individual Interview) กับผู้บริหารฝ่ายข่าว บรรณาธิการข่าว และพนักงานสถานีโทรทัศน์ไอทีวี และการวิจัยเอกสาร (Document Research) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วิกฤตการณ์ของการเปลี่ยนผ่านจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวีไปสู่สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวีในช่วง วันที่ 27 กุมภาพันธ์ - 7 มีนาคม 2550 ถือเป็นช่วงที่วิกฤตที่สุด โดยมีคำสั่งจากคณะรัฐมนตรีกำหนดการชำระเงินภายในวันที่ 7 มีนาคม 2550 ซึ่งหากสถานีไอทีวีไม่ชำระเงินภายในกำหนดได้ จะยกเลิกสัมปทาน สถานีโทรทัศน์ไอทีวีมีการเปลี่ยนแปลงไปเมื่อถูกเปลี่ยนชื่อเป็นสถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี พร้อมกับมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานเป็นหน่วยงานรูปแบบพิเศษ (Special Delivery Unit : SDU) มีลักษณะการทำงานแบบกึ่งราชการซึ่งมีขั้นตอนที่เพิ่มมากขึ้น ในด้านโครงสร้างการบริหารของสถานีฯ มีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะผู้บริหารระดับบน ในส่วนของฝ่ายข่าวยังคงใช้ผู้บริหารและพนักงานชุดเดิม ส่วนเรื่องของวัฒนธรรมองค์กรมีความเปลี่ยนแปลง เนื่องจากการรับคำสั่งจากผู้บริหารระดับสูงที่มาจากกรมประชาสัมพันธ์ทำให้การยึดหลักวิชาชีพลดลง ประสิทธิภาพและความรวดเร็วในการนำเสนอข่าว การปฏิบัติหน้าที่ของทีมข่าวช้าลงเนื่องจากระบบการทำงานกึ่งราชการ ซึ่งติดขัดระเบียบโดยเฉพาะการเบิกจ่าย งบประมาณต่าง ๆ แต่ฝ่ายข่าวส่วนใหญ่ยังคงรักษาความทุ่มเทในการทำงานไว้คงเดิม จากเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงการเปลี่ยนผ่านสถานีโทรทัศน์ไอทีวีไปสู่ทีไอทีวี การบริหารคนในองค์กรต้องปรับรูปแบบใหม่ เนื่องจากพนักงานในองค์กรส่วนหนึ่งได้ลาออก สภาพจิตใจที่ขาดความมั่นคงในอนาคตขององค์กร ซึ่งเป็นความไม่มั่นคงในหลายเรื่อง ได้แก่ รายได้ สถานะขององค์กร และสถานการณ์การทำงานของตนเอง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วงการเปลี่ยนผ่านจากสถานีโทรทัศน์ไอทีวีไปสู่สถานีโทรทัศน์ทีไอทีวี มีการปรับรูปแบบรายการ จากพนักงานและนักข่าวบางที่ส่วนลาออกไป สถานีฯ

จึงต้องปรับรูปแบบบางรายการ โดยเฉพาะที่เป็นรายการของฝ่ายตัวเอง ในเรื่องงบประมาณ ทั้งตัวองค์กรและพนักงานต้องประสบปัญหาเรื่องการเงิน เนื่องจากรายได้องค์กรลดลงและถูกจำกัดการเบิกจ่าย ทำให้งบประมาณฝ่ายข่าวที่มีอยู่เดิมต้องตัดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นออกไปมากที่สุด ส่งผลกระทบให้พนักงานไม่ได้รับเงินเดือนนานถึง 4 เดือน รวมทั้งการตัดโบนัสและสวัสดิการ ยิ่งส่งผลกระทบ เรื่องการสูญเสียความเชื่อมั่นทางการเงินกับบุคคลภายนอก

ส่วนผลกระทบต่อการนำเสนอข่าวของกองบรรณาธิการ การแทรกแซงทางการเมือง ที่เกิดทั้งสองช่วงมีกลุ่มผู้แทรกแซงต่างกัน กล่าวคือ ในช่วงบริษัทชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นใหญ่ มีการแทรกแซงจาก พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ส่วนภายหลังการทำรัฐประหารถูกแทรกแซงจากคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติ และภายหลังสถานีโทรทัศน์ไอทีวีเปลี่ยนแปลงมาเป็นสถานีโทรทัศน์ไอทีวี อยู่ภายใต้การดูแลของกรมประชาสัมพันธ์ มีการออกคำสั่งจากหน่วยงานดังกล่าว การนำเสนอเนื้อหาสาระของข่าวโดยปราศจากความกลัวหรือเข้าข้างผู้มีอิทธิพล ในช่วงบริษัท ชินคอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ถือหุ้นใหญ่ มีการพูดคุยตักเตือน การซื้อเวลาออกอากาศ ส่วนภายหลังการทำรัฐประหาร ข่าวที่มีเนื้อหาสาระของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร ข่าวความรุนแรงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และข่าวอาชญากรรม มีทั้งถูกระงับ และตัดทอนการออกอากาศ ต่อมาในช่วงสถานีโทรทัศน์ไอทีวี มีการห้ามนำเสนอข่าวความรุนแรงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการให้ลดการนำเสนอข่าวอาชญากรรมลง รวมทั้งมีคำสั่งให้เพิ่มเติมข่าวของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกองทัพ ข่าวที่ถูกห้ามนำเสนอ ในช่วงภายหลังการทำรัฐประหาร ส่วนใหญ่คือการห้ามนำเสนอข่าว พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร และสมาชิกพรรคไทยรักไทย ซึ่งคณะมนตรีความมั่นคงแห่งชาติให้สาเหตุเพื่อความสมานฉันท์ และทำให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย ส่วนคุณค่าข่าวที่ลดลงมีสาเหตุสำคัญ 2 ประการ ประการแรก คือ การเข้ามาควบคุมจากรัฐบาล ทำให้การนำเสนอข่าวไม่ลึกซึ้งอย่างที่ควรจะเป็นอย่างในอดีต และประการที่สอง คือ ข้อจำกัดในเรื่องงบประมาณในการทำข่าว ซึ่งการทำงานจำเป็นต้องคำนึงถึงความประหยัด

Abstract

Research of News organization in Crisis : A Case study of ITV to TITV is aimed to study the news administration of ITV (TITV) during the crisis situation, and its affect to the news editorial section. The researcher has set the period for these study for 7 months starting from December 2006 when the Administrative Court judged ITV to pay the concession fee and the fine to the transforming period of ITV to TITV from March 2007 to June 2007. This is the qualitative research conducted by individual interview to the management, editors, and employees as well as by the document research that can be concluded as followings:

The transforming ITV television station to TITV during February 27 – March 7, 2007 was the most critical because it was informed by the cabinet to pay the fine within March 7, 2007. If ITV failed to pay, the concession would be revoked. ITV was changed when renamed as TITV and new administration as the new Special Delivery Unit (SDU) that similar to semi-government style with more processes. The organization chart was changed only on top management. The news section remained the same with old employees. A corporate culture was changed because it was under the supervision of Public Relations Department affecting to the work quality, efficiency, and the fastness. The journalists worked slower because of the new administration style of semi-government with more processes especially the budget payment. Anyway, most of the journalists devoted themselves to their work. During the transforming ITV to TITV, the human management was adjusted because some employees resigned causing other employees had no confidence of their organization such as income, stability, and status.

The change during transforming ITV to TITV was to adjust the program because of the resignation of some anchors and journalists. The station changed some programs especially programs responsible by news division. For the budget, both the organization and employees faced the financial problem due to the revenue and budget was cut off, resulting the news budget was mostly cut off and the employees were unpaid salary for 4 months. Bonus and benefits were cut off that affected to its financial confidence to the public.

The affect to news of the editorial section, the political intervention during the two periods from different groups. That is during the time that Shin Corporation (Public) Co., Ltd. was the major shareholder, it was intervened by the ousted prime minister Thaksin Shinawatra. After the coup d'etat, it was intervened by the Security Council National. During the time that ITV was transformed to TITV under the supervision of the Public Relations Department, the orders were released by the department. News were reported without fear or bias to the tycoon. During the time that Shin Corp. was the major shareholder, there was blamed on the air time purchase. After the coup d'etat, the news of ex-prime minister Thaksin Shinawatra, the violence of 3 southern provinces, and the criminal news were suspended, and cut off. After transform to TITV, the news of the violence in the three southern provinces were prohibited. And the criminal news were reduced while the news of Public Relations Dept., the Permanent Secretary Office of the Prime Minister, and the army were increased. The news being prohibited after the coup d'etat were the news of ex-prime minister Thaksin Shinawatra and the members of Thai Rak Tak party that the Security Council National claimed that this was for the nation unity and peace. There were 2 reasons that affected to the news quality. First, it was controlled by the government causing the in-dept news scoop could not be reported as previously done. Second, the news were limited its budget causing the journalists saved the expenses.